

**VYSOKÁ ŠKOLA
ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ PRÁCE
SV. ALŽBETY, N. O.
Katedra psychológie
Nám. 1. mája č. 1
P. O. Box 104
810 00 Bratislava**

ŠTÁTNE ZÁVEREČNÉ BAKALÁRSKE SKÚŠKY

Všeobecná a vývinová psychológia

1. Rozdeľte psychologické vedy na základné/teoretické a na aplikované a popíšte ich jednotlivé druhy. Charakterizujte postavenie psychológie v systéme vied.
2. Charakterizujte vedomie a jeho funkcie a odlište ho od nevedomia. Uveďte príklady porúch vedomia, resp. jeho zmenených stavov (ASC).
3. Uveďte typy a vlastnosti pozornosti, charakterizujte poruchy pozornosti.
4. Charakterizujte senzorické procesy podľa modalít, vysvetlite pojem absolútny a rozdielový podnetový prah. Uveďte Weber- Fechnerov zákon.
5. Odlište pocity, vnemy a predstavy. Uveďte hlavné teórie videnia a počutia. Vysvetlite tvarové zákony v zmysle Gestalt psychológie. Individuálne rozdiely vo vnímaní.
6. Učenie. Vysvetlite pojem habituácia, senzibilizácia, imprinting. Rozdiel medzi klasickým a inštrumentálnym podmieňovaním. Čo je to učenie vzhľadom?
7. Opíšte fázy pamäte. Charakterizujte senzorickú, krátkodobú a dlhodobú pamäť, explicitnú a implicitnú pamäť.
8. Vysvetlite príčiny zabúdania, popíšte klasický experiment Ebbinghausa akú metódu použil na konštrukciu krivky zabúdania.
9. Asociačné zákony. Predstavivosť a fantázia. Kognitívny prístup k imaginácii-Paiviova teória dvojitého kódovania, Eidetické predstavy.
10. Ako vysvetľujú tvorivosť a imagináciu psychodynamické teórie hlavne Freud a Jung?
11. Vymenujte a charakterizujte základné myšlienkové operácie. Procesy a formy myslenia. Aké usudzovanie poznáme? Čo je a ako sa líši konvergentné a divergentné myslenie?
12. Charakterizujte jazyk a reč. Uveďte na príklade teórie J. Piageta a Vygotského ako súvisí vývoj myslenia a reči.
13. Čo je motivácia? Rozdeľte ľudské motívy a potreby a popíšte jednotlivé kategórie. Vôľa ako koncept, etapy vôľového konania.

14. Aké sú zložky emócií? Aký je rozdiel medzi emóciou a citom? Aké sú psychofyziologické koreláty emócií a ako súvisia s činnosťou mozgu? Uveďte rozdelenie teórií emócií a opíšte niektorú z nich ako príklad.
15. Popíšte funkciu emócií. Rozdiel medzi emóciou a afektom. Ktoré sú primárne a komplexné emócie? Koľko a akých vrodených emócií rozoznával Darwin?
16. Vývinová psychológia ako vedný odbor. Od fylogénezy po ontogenézu psychiky, exogénne a endogénne činitele a zákonitosti psychického vývinu, zmeny kvalitatívne-quantitatívne a evolučné-involučné, ich uplatnenie v jednotlivých vývinových obdobiach.
17. Fázy záujmu o systematické vedecké štúdium detstva v Európe a Severnej Amerike – od nezájmu až po vedecké teórie. Metódy výskumu psychického vývinu a základná metodológia plánovaného výskumu (prierezový, longitudinálny).
18. Teórie psychického vývinu podľa S. Freuda, E. Eriksona, A. Adlera., M. Mahlerovej, ich vymedzenie, prínos, porovnanie a kritika.
19. Teória pripútania podľa J. Bowlbyho a M. Ainsworthovej, test neznámej situácie, typy väzieb. Historický kontext, práca R. Spitz, anaklitická depresia, detachment.
20. Psychosociálne teórie vývinu podľa J. Piageta, A. Banduru a L. Vygotského, ich prínos.
21. Prenatálny vývin, teratogény, pôrod, novorodenecké obdobie – zmysly, dojčenie, spánok, kontakt, predčasne narodené deti, materská starostlivosť kľokankovaním.
22. Obdobie dojčat'a a vývin počas prvého roku života, napĺňanie potrieb a vytváranie vzťahovej väzby s matkou. Vývin kognitívny a emocionálny, reč, motorika, socializácia.
23. Obdobie batol'aťa, hrubá a jemná motorika, vývin autoregulácie – retencia a eliminácia, rozvoj symbolického myslenia, detský egocentrizmus, pamäť, osvojenie si jazyka.
24. Predškolský vek, vývin reči, zmeny v oblasti kognitívnych funkcií, emocionality, sociálneho správania. Nástup do škôlky. Kohlbergova teória morálneho vývinu.
25. Mladší školský vek. Kresba, depistáž, školská zrelosť a vstup do školy. Psychický rozvoj v tomto období. Vzťahy v rodine a v škole. Zváženie odkladu povinnej školskej dochádzky.
26. Starší školský vek a adolescencia. Telesné zmeny, kognitívny rozvoj, emočné dozrievanie, motivácia a sebaregulácia, sociálne vzťahy. Hlavné úlohy tohto obdobia.
27. Hlavné úlohy mladej dospelosti. Kognitívny a emocionálny rozvoj. Nové trendy v partnerských vzťahoch. Priebeh ďalšej socializácie. Manželstvo, rodičovstvo, rodina.
28. Stredná dospelosť a jej charakteristika. Príčiny krízy stredného veku. Zmeny životného štýlu. Ekonomické otázky, problém krízových vzťahov v rodine, na pracovisku.
29. Úlohy neskorej dospelosti – zdravotná a sociálna problematika. Rodina ako prázdne hniezdo, bilancovanie, odchod do dôchodku ako významný životný medzník.
30. Starnutie, gerontológia, možnosti adaptácie na starobu, ageizmus, sociálne aspekty v starobe. Ochorenia v starobe a ich možná prevencia alebo zmiernenie. Pravá staroba – zmeny kognitívnych funkcií, emocionality, sociálne, príprava na smrť.

**VYSOKÁ ŠKOLA
ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ PRÁCE
SV. ALŽBETY, N. O.
Katedra psychológie**
Nám. 1. mája č. 1
P. O. Box 104
810 00 Bratislava

ŠTÁTNE ZÁVEREČNÉ BAKALÁRSKE SKÚŠKY

Psychológia osobnosti a sociálna psychológia

1. Psychológia osobnosti ako veda, predmet skúmania, historické zdroje, ideografický a nomotetický prístup.
2. Faktory ovplyvňujúce utváranie osobnosti. Ich odraz v teoretických koncepciách osobnosti. Sociálna skúsenosť.
3. Ja a obraz seba (James, Cooley a i.), Vývin obrazu seba. Sebaopímanie.
4. Teórie temperamentu vychádzajúce z výskumov detskej populácie (Thomas, Chessová, Buss, Plotin) a teórie temperamentu vychádzajúce z výskumu dospelých populácie.
5. Typy osobnosti. Základné východiská typológií. Konštitučné typológie - Kretchmera, Sheldona, Pavlova.
6. Temperament a temperamentové vlastnosti osobnosti, Eysenckov model.
7. Schopnosti a ich meranie. Všeobecné a špecifické schopnosti, inteligencia a dedičnosť, teórie inteligencie, emocionálna inteligencia.
8. Koncepcia osobnosti z pohľadu psychoanalýzy Z. Freuda. Obranné mechanizmy osobnosti (projekcia, regresia, identifikácia a i.)
9. Koncepcia osobnosti v analytickej psychológii C. G. Junga.
10. Osobnosť v individuálnej psychológii A. Adlera.
11. Osobnosť z aspektu humanistickej psychológie A. Maslowa a C. Rogersa.
12. Faktorové modely osobnosti. B. Cattle, H. Eysenck, model veľkej päťky (Big Five).
13. Osobnosť z pohľadu behaviorizmu, prístup Watsona a Skinnera.
14. Osobnosť z pohľadu Millera a Dollarda – sociálne učenie a imitácia, osobnosť a psychoterapia.
15. Osobnosť z pohľadu teórií sociálneho učenia (Bandura a teoretici sociálneho učenia.).
16. Vznik a vývoj sociálnej psychológie ako vednej disciplíny. Zakladatelia sociálnej

psychológii, súčasné školy a smery v sociálnej psychológii.

17. Predmet sociálnej psychológie. Základné teoretické zdroje sociálnej psychológie.
18. Metódy sociálnej psychológie, ich členenie a charakteristiky.
19. Sociálne poznávanie. Interpersonálna percepcia, prvý dojem. Haló efekt a iné chyby v procese tvorby prvého dojmu.
20. Atribučné procesy v sociálnom poznávaní.
21. Sociálne správanie: altruizmus, hostilita, kooperácia, nepotizmus.
22. Sociálna interakcia. Sociálne kontakty a sociálne vzťahy. Sociálna inteligencia a sociálne zručnosti. Význam sociálnych rolí v sociálnej interakcii.
23. Sociálna príťažlivosť. Faktory a význam sociálnej príťažlivosti pre formovanie sebaobrazu a sebavedomia jednotlivca.
24. Atraktivita. Faktor podobnosti a faktor komplementarity. Teória atraktivity, teória rovnováhy a model emocionálneho posilnenia.
25. Sociálna komunikácia. Druhy sociálnej komunikácie. Manipulatívne prvky v sociálnej komunikácii.
26. Verbálna komunikácia, jej druhy: monológ, diskusia, polemika. Komplexný akustický signál.
27. Neverbálna komunikácia, zložky, ich charakteristika a význam v sociálnej interakcii jednotlivca.
28. Sociálne skupiny. Štruktúra a dynamika sociálnej skupiny. Vnútroskupinové procesy: skupinový tlak, kohézia skupiny, skupinová dynamika, vodcovstvo.
29. Negatívne sociálne javy v skupine: ostrakizmus, mobing (šikanovanie), harašment. Sociálna izolácia.
30. Samota a osamelosť ako sociálne javy. Duševné zdravie, wellbeing.

**VYSOKÁ ŠKOLA
ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ PRÁCE
SV. ALŽBETY, N. O.
Katedra psychológie**
Nám. 1. mája č. 1
P. O. Box 104
810 00 Bratislava

ŠTÁTNE ZÁVEREČNÉ BAKALÁRSKE SKÚŠKY

Organizačná a pracovná psychológia

1. Predmet organizačnej psychológie a predmet psychológie práce.
2. História a etapy vývoja organizačnej a pracovnej psychológie. Charakteristika industriálnej etapy vývoja psychológie práce a hlavní predstavitelia. Charakteristika organizačnej etapy vývoja psychológie práce a hlavní predstavitelia.
3. Metódy psychológie práce a metódy organizačnej psychológie. Základné metódy, psychodiagnostické metódy a sociometrické metódy v organizačnej a pracovnej psychológii.
4. Pracovné prostredie. Časové a fyzikálne aspekty práce. Význam farieb v pracovnom prostredí a v pracovnom procese. Ergonómia.
5. Nové formy organizácie práce. Klasické formy práce. Nové formy organizácie práce. Flexibilný pracovný čas. Práca z domu (homeoffice). Práca na diaľku. Práca na telefón. Skrátené formy práce.
6. Psychická pracovná spôsobilosť. Vymedzenie psychickej pracovnej spôsobilosti. Odchýlky psychickej pracovnej spôsobilosti. Diagnostické metódy psychickej pracovnej spôsobilosti.
7. Pracovná motivácia. Teórie pracovnej motivácie. Zložky pracovnej motivácie.
8. Výkon a výkonnosť z hľadiska psychológie práce. Schopnosti a motivácia ako základné zložky výkonu a výkonnosti. Výkonové tempo a jeho diagnostika.
9. Riadenie a štýly riadenia. Charakteristika jednotlivých štýlov riadenia z hľadiska psychických predpokladov.

10. Moc. Autorita. Prestíž. Vymedzenie moci v psychologických teóriách. Zložky a druhy moci. Formálna a neformálna autorita. Prestíž a jej zložky.
11. Vodcovstvo a štýly vedenia. Osobnosť vodcu. Charakteristika jednotlivých štýlov vedenia.
12. Syndrómy v pracovnom procese. Psychologické príčiny vzniku syndrómov v pracovnom procese a ich klasifikácia. Príčiny, prejavy a metódy diagnostikovania syndrómu vyhorenia.
13. Závislosti vznikajúce v pracovnom procese, ich klasifikácia a diagnostika z hľadiska výberu zamestnancov na výkon určitej pracovnej činnosti.
14. Intelektuálny kapitál v pracovnom procese, zložky, charakteristika a diagnostika IK z aspektu pracovného miesta.
15. Konflikt v pracovnom procese, charakteristika, psychické a psychologické príčiny a efekty pracovných konfliktov. Prevencia pracovných konfliktov.
16. Psychosomatické zmeny vznikajúce v pracovnom procese a ich psychologické a psychické prejavy a možnosti limitovania. Monotónia. Únava. Stres. Úzkosť. Nasýtenie.
17. Ostrakizmus a šikanovanie v pracovných vzťahoch. Fyzické a verbálne formy.
18. Harassment (obťažovanie) v pracovných vzťahoch.
19. Uplatnenie poznatkov organizačnej psychológie v procesoch riadenia organizácie osobnosť manažéra a osobnosť lídra.
20. Miesto a úlohy psychológa v organizácii/podniku.

**VYSOKÁ ŠKOLA
ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ PRÁCE
SV. ALŽBETY, N. O.
Katedra psychológie**
Nám. 1. mája č. 1
P. O. Box 104
810 00 Bratislava

ŠTÁTNE ZÁVEREČNÉ BAKALÁRSKE SKÚŠKY

Klinická psychológia a psychológia zdravia

1. Uveďte okruhy psychosomatických chorôb, ich klasifikáciu, psychopatológiu, terapiu.
2. Charakterizujte hlavné smery hlbinej psychológie.
3. Charakterizujte hlavné smery humanistickej psychológie.
4. Charakterizujte hlavné smery kognitívno - behaviorálnej psychológie.
5. Uveďte, ktoré poruchy patria k úzkostným poruchám, charakterizujte ich psychopatológiu a možnosti diagnostiky terapie.
6. Uveďte, ktoré poruchy patria k afektívnym poruchám, charakterizujte ich psychopatológiu a možnosti diagnostiky terapie.
7. Uveďte, ktoré poruchy patria k schizofrénii a schizotypovým poruchám, charakterizujte psychopatológiu a možnosti diagnostiky terapie.
8. Aké poruchy osobnosti poznáte, charakterizujte ich psychopatológiu, aké sú možnosti diagnostiky terapie.
9. Charakterizujte psychopatológiu látkových závislostí, definujte legálne a nelegálne drogy, abúzus a závislosť, uveďte možnosti diagnostiky terapie.
10. Charakterizujte rozdiely medzi sexuálnymi dysfunkciami a deviáciami, uveďte príklady pre obe skupiny.
11. Ako by ste rozdelili jednotlivé vývinové poruchy podľa veku.
12. Ktoré psychické poruchy sú typické pre vyšší vek, uveďte možnosti diagnostiky terapie.
13. Ktoré etiologické činitele vplyvajú na vznik psychických a psychosomatických porúch.
14. Čo je zdravie, choroba, kvalita života, definície, ovplyvňujúce faktory.
Bio - psycho - sociálny model zdravia a choroby.

15. Psychosomatická a behaviorálna medicína, teórie chronických (psychosomatických) chorôb a ich rozdelenie.
16. Psychológia zdravia, význam ďalších vedných odborov pre vysvetlenie chronických chorôb, typy osobnosti a správania, v súvislosti so vznikom chronických chorôb.
17. Sociálna opora a jej psychologický rozmer v diagnostike, v terapii a v prevencii.
18. Komorbidity, definícia, význam pri chronických chorobách.
19. Syndróm vyhorenia, definície, diagnostika, terapia, prevencia.
20. Duševná hygiena, jej obsah a význam pre zdravie.

**VYSOKÁ ŠKOLA
ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ PRÁCE
SV. ALŽBETY, N. O.
Katedra psychológie**
Nám. 1. mája č. 1
P. O. Box 104
810 00 Bratislava

ŠTÁTNE ZÁVEREČNÉ BAKALÁRSKE SKÚŠKY

Edukačná a školská psychológia

1. Edukačná psychológia. Pojem, predmet skúmania, metódy skúmania, edukačná psychológia a iné vedy. Kvalifikácia a uplatnenie edukačného psychológa v praxi.
2. Výchova, vzdelávanie, ich vzájomné vzťahy. Starší a novší pohľad na edukáciu, interakčné teórie výchovy. Etické otázky.
3. Psychologické faktory edukácie. Faktory ovplyvňujúce proces edukácie. Problémy spoločenského prostredia, kultúry, detí so špeciálnymi potrebami.
4. Štýly výchovy, prednosti a úskalia každého z nich. Demokratická, autoritárska, zhovievavá (voľná), zanedbávajúca, protektívna, disharmonická výchova.
5. Behaviorizmus v edukácii. Klasické a operačné podmieňovanie v praxi edukačnej psychológie. Modifikácia správania, problémy odmeňovania a trestania.
6. Edukácia z perspektívy kognitívnej psychológie. Individuálny a sociálny konštruktivizmus (Piaget, Vygotsky), rozvoj kognitívnych zručností (Bloom). Kognitívny prístup v edukačnej praxi.
7. Hlbinná psychológia v edukácii. Vplyv Z. Freuda, Adlera, Junga. Kritika edukácie a prínos zo strany hlbinej psychológie.
8. Význam novších hlbinných prístupov (Bowlby, Fromm, Erikson...) pre edukáciu. Osobitný prínos každého z nich.
9. Existenciálna a humanistická psychológia v edukácii. Vplyv Maslowa, Rogersa, Frankla. Humanistická psychológia v edukačnej praxi (alternatívne školy).
10. Pozitívna psychológia v edukácii. Prínos Seligmana, Csikszentmihalyiho (kvalita života, nová prosperita, rozvoj zručností, cností). Edukačné programy v smere pozitívnej psychológie.

11. Školská psychológia, pojem a predmet skúmania, historické aspekty, miesto v systéme vied. Profesia školského psychológa, úskalia činnosti školského psychológa, etické otázky.
12. Výkonové charakteristiky osobnosti žiaka. Diagnostika inteligencie, kognitívnych schopností a intervenčné programy. Didaktické testy. Iné ukazovatele výkonu žiaka.
13. Motivačné a vzťahové charakteristiky osobnosti žiaka. Temperament, motivácia, emócie, emocionálna inteligencia, vzťahy. Diagnostika, možnosti intervencie.
14. Emocionálne a sociálne problémy žiakov: Problémy spojené s prežívaním úzkosti, nálad, sociálneho fungovania, dysharmonickým vývinom osobnosti žiaka. Typy rizikových žiakov z hľadiska adaptácie na školskú triedu.
15. Prejavy porúch správania u žiakov. Interpersonálne konflikty medzi žiakmi, fázy neriešeného konfliktu, zručnosti pre zvládanie interpersonálnych konfliktov žiakov.
16. Šikanovanie na školách. Čo je šikanovanie, signály šikanovania, fázy šikanovania, postup pri podozrení na šikanovanie, prvá pomoc. Prevencia a intervencia.
17. Školská úspešnosť: Školská úspešnosť, neúspešnosť, podvýkonový, nadvýkonový syndróm, typy neprosievajúcich žiakov, faktory školskej podvýkonovosti, PISA testy, žiaci so špeciálnymi potrebami.
18. Pripravenosť na školskú dochádzku. Diagnostika školskej zrelosti, odklad, predčasné zaškolenie, intervenčné programy.
19. Špecifiká práce s nadanými a talentovanými žiakmi. Čo je nadanie, intelektové nadanie a tvorivosť. Psychologické kritériá intelektového nadania u žiakov. Vývinová nerovnomernosť vs. nadanie.
20. Rozvoj žiakov a elektronické médiá. Vplyv elektronických médií (tabletov, mobilov) na učenie žiakov (v čom je prínos a v čom nie). Závislosť od internetu (mobilu, tabletu a pod.), problémy diagnostiky a intervencie.

**VYSOKÁ ŠKOLA
ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ PRÁCE
SV. ALŽBETY, N. O.
Katedra psychológie**
Nám. 1. mája č. 1
P. O. Box 104
810 00 Bratislava

ŠTÁTNE ZÁVEREČNÉ BAKALÁRSKE SKÚŠKY

Poradenská psychológia

1. Pojem a predmet skúmania poradenskej psychológie (orientácia a pomáhanie). Miesto v systéme vied. Oblasti psychologického poradenstva. Zariadenia psychologického poradenstva v SR.
2. Základné zložky individuálneho psychologického poradenstva (poradca, klient, pracovná aliancia). Etika práce poradenského psychológa.
3. Fázy poradenského procesu a problém zmeny u klienta. Čo je ambivalencia v rozhodovaní, napravovací a obhajovací reflex, zdroje klienta.
4. Základné formy psychologického poradenstva (individuálne, skupinové, hromadné). Skupinová dynamika, rolová štruktúra skupiny, štýly vedenia.
5. Behaviorálne poradenstvo: Východiská a ciele (správanie, učenie). Incentívy, intervencie (tréning, modelovanie, monitorovanie, biofeedback...). Prednosti a úskalia.
6. Kognitívny prístup v poradenstve. Beckov prínos, prístup Ellisa (RET). Diagnostika a intervencia.
7. Psychoanalytické poradenstvo (Freud). Libido, vnútorný konflikt a jeho riešenie, obranné mechanizmy, intervencie. Jungov prístup, význam aktívnej imaginácie.
8. Adlerovské poradenstvo. Individualizmus vs. spolupatričnosť, ciele, pocit menejcennosti, pocit superiority nad ťažkosťami vs. ľuďmi, prejavy zdravého a narušeného fungovania, intervencie.
9. Existenciálne psychologické poradenstvo (Frankl). Východiská, ciele logoterapie. Význam a typy hodnotovej orientácie. Čo je vzdorovanie, dereflexia, paradoxná intencia.
10. Humanistické poradenstvo a prístup C. Rogersa. Východiská, ciele, úloha poradcu, typické intervencie. Autenticita, kongruencia, empatia, reflexia.
11. Vývinové psychologické poradenstvo - pre deti (predškolský a mladší školský vek), dospelých (puberta, adolescencia), vysokoškolákov, seniorov. Proaktívne poradenstvo.

12. Kariérové poradenstvo. Hollandov model, dĺha životnej kariéry D. Supera (životné roly, životné cykly), význam príbehu života, kariérne kotvy.
13. Partnerské (párové, manželské) poradenstvo. Formy párových vzťahov, teórie výberu partnera, utváranie partnerskej dyády a koalície.
14. Vzťahové ciele partnerského (manželského) poradenstva. Teória partnerskej lásky (Sternberg), prejavy a jazyky lásky (Chapman), prekážky zdravého fungovania v páre (Gottmann, Satirová).
15. Čo je rodinné poradenstvo. Kto je klient, identifikovaný klient, iniciátor kontaktu. Formy súčasnej rodiny, rodinný cyklus. Štruktúra systému rodiny podľa Minuchina (vonkajšia a psychologická).
16. Novšie prístupy v rodinnom poradenstve. Čo je reflektujúci tím. Na riešenie zameraný prístup (de Shatzer, K. Berg), otázka na zázrak. Prístup V. Satirovej (komunikačné vzorce v rodine a i.)
17. Pomoc obetiam násilia v rodine. Formy, špecifiká domáceho násilia, cyklus násilia. Osobnosť páchatel'a a obeť. Intímny terorizmus, násilný odpor, syndróm týranej ženy, CAN. Problémy prevencie a intervencie.
18. Krízové poradenstvo. Duševná kríza, klasifikácia duševných kríz. Prvá pomoc, špecifiká intervencie klientovi v kríze. Posttraumatická stresová porucha. Patogénny a salutogénny vplyv traumy.